

STRAZA

Inserati ali oznanila
se računijo po 12 vinarjev
od 6redne petivrstice: pri
večkratnih oznanilih velik
... popust. ...
„**Straža**“ izhaja v pon-
deljek, sredo in petek
... popoldne. ...
Rokopisi se ne vračajo.

**Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.**

Toda niso se posrečile te nakalne. Slovenska

(Povest; spisala Marica Topolnikova.)

I.

Ob koncu vasi, na majhnem hribčku, stoji kapelica, posvečena v čast Materi božji. Postaviti so jo

Zalostna slava, ki so si jo priborili nekateri nemški železniški uradniki in uradnice s svojim iz-
zivajočim postopanjem na raznih postajah, kot v Ce-

Njegova žena Rezika je bila istotako vzor -- vsem zakonskim ženam in gospodinjam. Varčevala, in razumna, bogaboječa, na kratko: dičila so jo lastnosti, ki so vir srečnega življenja. Ljubila je svojega moža, stregla mu in skrbela zanj, on pa ji je vračal njeno požrtvovalnost in tako bi težko našli srečnejši zakonski par daleč na okrog. Njuno srečo je

Apeliramo na upravo južne železnice, da nemudoma pouči svoje nastavljenke, kakšno mora biti njihovo obnašanje napram potnikom. Pribijemo, da mi ne zahtevamo ničesar novega, ampak samo, da ostane razmerje tako kot je bilo prej, ker to je tudi edino pravično. Izzivati in obljati se mi od poljub-

Res, srečno družinsko življenje, življenje, ki teče gladko, brez ovir, ki te vzdržujeta dve ljubeči se bitji, kateri skupno nosita križe in trpljenja ter si olajšujeta breme, ki jima je naloženo. A kakor nikjer, tako tudi tukaj ni sijalo vedno solnce sreče, — zbirali so se oblaki nad to srečno družino, da jo razrušijo, uničijo.

II.

„Čuditi se ti moram, Jože, da ravno letos tako hitiš. Vse je v božjih rokah in ako nas misli vsemogočni Bog kaznovati ter nam je nesreča namenjena, nas itak lahko kaznuje vsak hip. Se danes popoldne lahko pridrve oblaki, ki nam uničijo vse. Za to želim, da še počakamo, dokler žito ne dozori. Delavce bomo pa še tudi pozneje dobili.“

(Dalje prih.)

nega nemškega nestrpnega ne bomo pustili. Naša upravičena želja je, da bodo ta apel in te rekrimiacije zadostovale. Južna železnica ima sedaj besedo!

Organizacija „Orlov“ na Spod. Stajerju.

Katoliški shod v Ljubljani je poživljal vse katoliško organizatorično delo. Največ vtisa na mnogoštevilno občinstvo so napravili kmečki fantje v krogih. Od vseh strani smo slišali le pohvalo in občudovanje nad nastopom vrlih Orlov. Njih nastop, odločen, toda v pravi meri skromen, pošteno vedenje, lepe postave, zdravo telo in celo kretanje je pridelalo na mah srca vseh, ki so prišli v Ljubljano. A navdušenje se je kazalo zlasti, da bomo delali mnogobrojne čete krepkih naših mladeničev. Orli sami so nesli domov lepe spomine na Ljubljano in trdne sklepe, da bodo odsihdob še bolj delovali za svojo organizacijo, da se je bodo oklepali s celim srcem in vestno se držali vseh predpisov in načel katoliško-narodnih. Dolžnost Spodnjega Štajerja je, da to organizacijo v teku enega leta vsaj podvoji. Organizacijo so večkrat že odobraval slovenski in jugoslovanski škofje, odobraval so jo višji krogi, za to se mora tudi izpopolnjevati, da bomo delali čast katoliško-slovenski stvari. Podzveza Orlov na Spodn. Štajerskem poziva vse rodoljube, da delujejo na to, da se odseki povsod osnujejo, kjerkoli je le mogoče. Vsa navodila bo rada dala Podzveza Orlov. Posebno se opozarjajo odseki, da pridno zbirajo člane in tudi skrbijo povsod za telovadni naraščaj. V enem letu mora biti podvojeno število. Za to na deo!

Naše prireditve.

Razbor pri Slovenjgradcu.

V nedeljo sta bili pri nas dve prireditvi. Politični shod je vodil vrli posestnik Pačnik Lenart. Poslanec dr. Verstovšek je podal poučno in velesanimivo poročilo o raznih vprašanjih, ki se tičejo državnega zbora, deželnega zbora in kmetijstva. Zborovalci so izrazili gospodu poslancu zahvalo in zaupanje.

Opoldne se je igrala v društvu igra „Pri zvitem rogu.“ Poslanec dr. Verstovšek je imel pozdravni govor, v katerem je govoril o pomenu katoliškega shoda v Ljubljani, o pomenu izobraževalnih društev in navduševal kmete in mladino za izobrazbo. Na to so vrli mladeniči igrali igro prav izborna. Mladeniči, le še večkrat nudite domačinom veselja in zabave!

Politični pregled.

Delegacije.

V protest proti sedanji vladi nameravajo ograde opozicijske stranke izostati od letošnjega delegacijskega zasedanja.

Odlikovanje.

Dunaj, dne 16. septembra. Naš cesar je podelil soprogi rumunskega prestolonaslednika, Mariji rumunski, v priznanje za njeno požrtvovalnost in junaštvo, ki jo je izkazala pri oskrbovanju na kolehri obolelih, veliki križec reda Elizabete.

Hohenblum govori.

Na shodu svobodomiselnih nemških agrarcev v Komotau je dne 14. t. m. govoril tudi znani voditelj radikalnih agrarcev vitez Hohenblum. Ugovarjal je, da bi bili agrarci vzrok slabih trgovskih zvez z balkanskimi državami in je rekel med drugim:

„Naša industrija naj se pa najprvo nauči, da bo napredovala v enaki meri, kot inozemstvo. Teh razmer nismo zakrivali mi, temveč impotenca avstrijske industrije. Na ta vzrok je že prej enkrat opozoril srbski poslanik in zunanji minister grof Goluchowski. Naša industrija skuša napraviti srbske in bolgarske kmete in Bog ve koga še zmogljive za konsum; samo avstrijski kmetje naj bi pa ne bili sposobni za konsum. Mi moramo biti sedaj oboroženi za leto 1917 in na same sebe zaupati ter postati še veliko bolj agrarno radikalni, kakor dozdaj. Carina ni vzrok draginje. Če mi znižamo cene živini, mesarji ne znižajo cen mesa in če damo mi pšenico zastonj, žemlje radi tega ne bodo nič večje, peki pa debelejši. Mi kmetje smo stebri države in tudi najzanesljivejši temelj armade. Socialdemokrati in industrija si lahko razbijajo svoje glave, od naših agrarnih carin mi ničesar ne popustimo. Žive živine se v Avstrijo ne bo uvažalo.“

Bosna.

Predsednik bosanskega sabora, dr. Mandić, in poslanec Vancaš, sta izročila deželnemu šefu protest proti nepotrditvi ustanovitve kluba hrvaške stranke prava ter sta vložila proti tej odločitvi vlade rekurz pri skupnem finančnem ministru.

Po najnovejših vesteh je vlada ustanovitev kluba Stranke prava že dovolila.

Andrassyjeva stranka.

V nedeljo, dne 14. septembra, si je Andrassy v Budimpešti ustanovil svojo lastno stranko, ki stoji, kakor sedanja vladna stranka na stališču pogodbe z leta 1867. S tem je pokazala, da stremi po vladi. Andrassy upa, da bo njegova stranka kmalu postala

mogočna, kajti umazane afere, ki so strmoglavile Lukacza, so tudi Tiszo kompromitirale, kajti dokazano je, da je Tisza vedel za koruptno uporabljanje državnega denarja za strankine volilne in mogoče tudi zasebne namene. Na Tiszo je padla tudi zelo temna senca, ko se je pred kratkim izvedelo, da je na grofa Emerika Karolyja vplival, naj pri pričevanju pred sodiščem nekatere dogodke zamolči. Izmed poslancev sedanjih vladnih strank bo se sicer težko kdo pridružil Andrassyju, ker so vsi z ukradenim Lukaczevim denarjem izvoljeni, toda kljub temu upa Andrassy dobiti že v najkrajši dobi kakih 30 poslancev na svojo stran. Toda Andrassy ne računa na sedanji parlament, ampak na prihodnjega, po novih volitvah, pri katerih upa, da bosta njegova in katoliška ljudska stranka vzeli vladni stranki okoli 80 do 100 poslancev. Vladna stranka šteje danes 250 mož.

Prestolonaslednik.

Berolin, dne 16. septembra. Avstrijski prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand bo obhajal dne 5. oktobra t. l. 25. letnico, odkar je postal šef 10. nemškega ulanskega polka. Nemški cesar Viljem mu bo omenjenega dne poslal deputacijo častnikov, na čelu ji poveljnik polka, ki mu bo izročila njegovo lastnoročno pisano čestitko ter pruski križec za odlikovanje v službi.

Zakaj gre Delcasse?

Francoski poslanik Delcasse se še ni pravi ogrel v Petrogradu in že zapušča svoje mesto. Razočaran se vrača v domovino. Načrti, ki sta jih imela on in njegov intimni prijatelj Iswolsky, ruski poslanik v Parizu, se niso uresničili. Iswolsky je znan nasprotnik Avstrije, ki ne more pozabiti, da je v diplomatskem boju ob priliki aneksije Bosne in Hercegovine nasproti Aehrenthalu podlegel. Delcasse zopet je znan po svojem sovražstvu nasproti Nemčiji. Ta dva moža sta skovala načrt tripartentente proti tripelalanci in Delcasse je šel v Petrograd, da dela za uresničenje tega načrta. Toda v Petrogradu niso poslušali Delcasseja. Sasonov je nasprotnik Iswolskega in njegovih bojovnih načrtov ter je s carjem zagovarjal politiko miru med velevlastmi. Delcasse pa se je tudi družabno čutil zapostavljenega. V petrogradski družbi ni prišel do veljave. Imel je dva pogoška: bil je žid in neplemenitaškega rodu. Tudi car se je vedel nasproti njemu hladno.

Japonsko.

Nankin, dne 16. septembra. (Korespondenčni biro.) Ker je Kitajska sprejela vse japonske zahteve, je s tem japonsko-kitajski spor poravnal.

Na Balkanu.

Sporazum med Turčijo in Bolgarijo se v kratkem doseže?

Sporazum med Bolgarijo in Turčijo je vedno bližji. Bolgarija je nesposobna za odpor, zato mora pristati na vse turške zahteve in vsi njeni uspehi iz prve vojske gredo pod zlo. Zadnje poročilo se glasi:

Carigrad, dne 16. decembra. Bolgarski delegati so se že odpovedali Lozengradu. Pričakuje se, da Bolgarija prizna Turčiji tudi Dimotiko. Jutri se po vsej priliki vprašanje meje definitivno uredi. Tako se v kratkem konča zadnja faza druge balkanske vojske.

Srbski in bolgarski ujetniki.

Kakor poročajo iz Beograda, sta se srbska in bolgarska vlada končno vendar sporazumeli zaradi izmenjave obojestranskih vojnih ujetnikov. Baje se je že pričela izmenjava vojnih ujetnikov zadnji ponedeljek v Pirotu.

Kralj četašev ubit.

„Albanska korespondenca“ poroča iz Carigrada, da je bil znani vođa četašev Sandansky v bližini Melnika ubit. Ubili so ga baje Grki. Grki pa trdijo, da so ga ubili Bolgari sami.

Suspendiran časnik.

Carigrad, dne 15. septembra. Vojaška uprava je suspendirala list „Tanin“, ker je priobčil neko kritiko vojaških odredb.

Bolgarsko-srbska carinska vojska.

Ker je srbska vlada določila, da se mora za uvoz bolgarskega blaga plačati najvišja carina, je tudi Bolgarija odredila za uvoz srbskega blaga maksimalni tarif.

Raznoterosti.

Škofovske konference. Kakor se poroča iz Solnograda, se prično letošnje konference avstrijskega episkopata začetkom novembra v dunajski knezonskoškofijski palači. Škofe povabi starosta avstrijskih cerkvenih knezov, solnograški kardinal Katschthaler. Na konferenci bodo razmotrivali tudi cerkvena vprašanja, ki se tičejo juga monarhije in so v zvezi z zadnjimi dogodki na Balkanu, o katerih se sedaj tudi pri apostolski stolici v Rimu posvetujejo.

Iz ljudskošolske službe. Učiteljska suplentinja na Teznu pri Mariboru Friderika Grilec je imenovana za stalno učiteljico v Geistthalu. — Stalni učitelj v Radvanju Maks Grilec je imenovan za učitelja v Geistthalu. — Nadučitelj v Apačah A. Strauss je imenovan za nadučitelja v Liebenau. — Provizorični učitelj na Dobrni Ivan Zagažen je imenovan

za stalnega učitelja istotam. — Provizorična učiteljica pri Sv. Pavlu pri Preboldu Hildegarda Sadnik je imenovana za stalno učiteljico istotam. — Provizorični učitelj v Trbovljah Karol Omerzu je postal stalni učitelj istotam. — Stalna učiteljica na Vranskem Amalija Jezovšek je imenovana za učiteljico v Grižah. — Stalni učitelj v Majšpergu Anton Kožuh je imenovan za nadučitelja v Dornovi. — Stalni učitelj pri Sv. Vidu nižje Ptuja Karol Sorec je imenovan za nadučitelja v Selah. — Stalni učitelj v Čirkovcah Karol Planer je imenovan za učitelja v Rečici. — Provizorični učitelj v Ljutomeru Ivan Bankart je imenovan stalnim učiteljem istotam. — Prestavljena je stalna učiteljica na Teharjih Flere-Kosi v Letuš. — Službo sta menjali: stalna učiteljica v Dramljah Terezija Cvar in Marija Jelovšek-Hiti na Bizeljskem. — Iz učiteljske službe je izstopila stalna učiteljica v Letušu Frida Zmerzlikar. — V stalni pokoj je stopila začasno upokojena učiteljica v Smarjah pri Jelšah Marija Ferline in stalni učitelj na Ptuj Bošt. Krajnc. — Učiteljica ročnih del na Laškem Amon A. je prejela pohvalno pismo deželnega šolskega sveta za njeno plodnostno službovanje; istotako stalni učitelj na deški šoli v Ptuj Boštian Krajnc.

Osebnost. Dne 16. t. m. je dokončal radgonski okrožni dekan, duhovni svetnik č. g. Franc Pinterič, mestni župnik v Radgoni, 80. leto svojega življenja.

Iz visokošolske službe. Cesar je imenoval rednega profesorja na vseučilišču v Inomestu dr. Friderika Pregl za rednega profesorja medicinske kemije na graško vseučilišče.

Patriarh Bogdanovič. Srbski škofje bodo izdali skupen edikt, v katerem bodo pozvali neznano kje se nahajajočega patriarha Bogdanoviča, naj tekom 6 mesecev in 6 dni pride na svoje mesto, če ne, bodo postavili novega patriarha. Po cerkvenih določilih sme duhovna oseba šamo 90 dni zapustiti mesto njenega delovanja. Pri patriarhu Bogdanoviču pa bodo napravili izjemo. Za njegovega naslednika se imenuje škof Gruič.

Občni zbor Slovenske Straže bo dne 12. oktobra t. l., ob 3. uri popoldne, na Jesenicah.

Kongres nemških socialnih demokratov v Jeni. Od zadnje nedelje zboruje v Jeni kongres nemških socialnih demokratov. Prvi dan je bil napolnjen z formalitetami in raznimi pozdravnimi nagovori. Drugi dan tretji dan pa je zavzemalo vprašanje o generalnem štrajku glavni del vseh, včasih zelo živahnih razprav. Poročal je Scheidemann. V debato so pa posegli razni voditelji kot: Bernstein, Liebknecht, Bauer, Henselt, Ledebur in dr. David. Po dolgem posvetovanju so končno prišli do spoznanja, da bi generalna stavka ne prinesla stavkujočim nobenih uspehov, marveč le fiasko in ogromnih materialnih žrtv, ki bi ne bile v nobenem razmerju z morebitnimi pridobitvami, za to so sklenili, da se generalna stavka ne izvede.

Osnovanje popolne slovenske gimnazije v Gorici je spravilo naše ljube sosede Nemce povsem iz ravnotežja. V svojem srdcu sikajo psovke in pogrevajo se enkrat vsa obrekovanja o slovenščini. V „Tagespostu“ od nedelje pripoveduje neki Z. o razvoju slovenskega šolstva najgorostnejše modrosti. A seveda pobere skupaj, kar je kje kedaj slišal ali čital in iz te kolobocije pride do zaključka, da ni vlada zadrževala razvoja srednjih šol s slovenskim učnim jezikom, ampak da je bilo temu krivo dejstvo, da ni bilo slovenskih knjig in to za to, ker slovenski jezik do sedaj še ni bil razvit za srednje šolske nauke. Ravno tako, pravi člankar, bo treba čakati še ogromno časa, predno bo slovenski jezik zrel za univerzo. Te modrosti se že kar same zadavijo od prevelike učenosti. Mislimo pa, da so tudi Nemci bržkone imeli prej šole, kot knjige, kajti še le na podlagi prakse se razvidijo prave potrebe. V koliko je naš slovenski jezik za univerzo še nerazvit, najbolj dokazujejo slovenska predavanja, ki so se vršila na univerzi v Gradcu, kakor je to razvidno iz katalogov o predavanjih iz leta 1850 do leta 1856. Predavali so takrat v Gradcu v slovenskem jeziku znameniti juristi Krajnc, Kopač in Škedl in dva teologa: Robič in Tosi. O teh stvarih se tisti gospod Z. lahko pouči iz omenjenih vseučilišnih programov, posebno pa še izve marsikaj o tem v njih: Krones, Geschichte der Grazer Universität. Prvo se je treba poučiti, potem pisati, gospod Z.

Ali so se pričeli sramovati? „Kurier Lvovski“ poroča iz Poznania: Tu se govori, da nameravajo izpremeniti prusko protipoljsko politiko. Višji predsednik poznajske dežele, von Schwarzkopf, je za to pridobil cesarja Viljema in vodilne pruske kroge. — Hoče se vsaj v obliki s Poljaki milejšje postopati, da bi v kakem zapletljaju ne stali vsi Poljaki proti Nemčiji. Po zimi leta 1912 se je namreč pruska vlada prepričala, da stoji glede na Poljake Avstrija ugodnejše, kakor Prusija. (Verujemo, saj pri nas so Poljaki punčica v očesu.)

Štiri in pol milijarde posojil. Glasom poročil velikih francoskih bank je pričakovati, da bodo znala posojila, ki jih bo dal pariški trg, če bodo poleg balkanskih držav in Rusije našle upoštevanje še tudi Španska in Avstro-Ogrska, kake štiri in pol milijarde frankov. Pri takih razmerah potem še lažje razumemo rovarjenje mednarodnega kapitala, o katerem smo govorili v zadnji številki. Ni čuda, če kapitalisti nočejo znižati obrestne mere, ker se jim obeta vendar najmasnejši dobički.

Kardinal van Rossum o katoliškem časopisju. Pred kratkim se je vrnil kardinal van Rossum zopet v svojo domovino, na Holandsko. Tu je posetil uredništva raznih katoliških časopisov, kot „Tyd“ v Amsterdamu, „Het Centrum“ v Amsterdam-Utrechtu, „Maasbode“ v Rotterdamu, „Huesgezin“ v Hertogenboschu in „Limburger Koerier.“ Pri teh posetih se je gospod kardinal izrazil zelo laskavo o plodonosnem delovanju katoliškega časopisja, ki je udeleženo v prav odlični meri pri razvoju katoličanstva na Holandskem. Naglašal je tudi svoje simpatije do celokupnega nizozemskega katoliškega časopisja. List „Het Centrum“ pripominja k temu, da morajo biti kardinalu hvaležni vsi katoliški žurnalisti za to njegovo priznanje. Ni vedno lahko in tudi ni vedno prijetno, biti katoliški žurnalist; neki francoski pisatelj je dal katoliškemu časopisju izpričevalo, da je ono „oeuvre de charite“ (delo ljubezni) in marsikateri katoliški žurnalist je to še tudi dejanski pokazal. In boj zoper njega ne prihaja vedno od načelnih nasprotnikov, toda v očigled dobri stvari ga ne sme nič omajati v prepričanju. Je tedaj tem bolj razveseljivo, če pride taka beseda priznanja iz ust tako odličnega moža.

Ruška koč. Glede koncerta prihodnjo nedeljo naznanjamo, da se isti vrši pri količjak ugodnem vremenu. V slučaju skrajno neugodnega vremena pa se bo vršila pozneje enkrat veselica v Mariboru v Narodnem domu. Čas se bode še naznanil. Veselica bi se v tem slučaju priredila v prid raznim dobrodelnim društvom, med drugimi tudi za mariborsko dijaško kuhinjo. Vstopnice, zdaj kupljene, so pozneje veljavne.

Proti vladi. V nedeljo so zborovali v Ustju na Češkem avstrijski industrije, ki so ostro obsodili našo zunanjo politiko in izrekli zahtevo, da mora kreniti v drugo smer. Bogati gospodje tega seveda niso storili iz notranjega političnega prepričanja, ali pa celo iz ljubezni do Slovanov, proti katerim je bila naša politika v glavnem naperjena, temveč iz zelo, zelo materialnih vzrokov. Naša politika je tem gospodom povzročila ogromno škodo, za to jo obsodijo. Dokler niso čutili posledice avstrijske politike v svojih žepih, so lepo molčali in so zadovoljno smehljaje dopuščali, da je od njih odvisno časopisje divje hujskalo proti vsemu, kar je slovanskega. Še le sedaj, ko se gre za njihove eksistence, so postali bolj spravljeni. Pri tako prozornih vzrokih pa seveda ne more priti do sanacije naše politike in to še tem manj, ker politika, katere glavni in edini pravci je materialna korist, sebičnost, ne more dovesti do uspehov in ne more imeti trajne vrednosti.

Pri vpisovanju šolarjev v krčevinsko-lajtersperško šolo se je prigodilo, da je v več polnoma nemških starišev pripeljalo svoje otroke vpisat v slovensko-nemško šolo z motivacijo: „potrebno je, da znajo otroci tudi slovenski, za to prosimo, da jih sprejmete v vašo šolo, kjer se bodo lahko naučili tudi slovenskega jezika. Pametni Nemci tedaj uvidevajo korist znanja slovensčine, slovenskim otrokom pa naj bi bilo zabranjeno, naučiti se svoje materinščine. Ali ni početje onih Nemcev, ki to skušajo doseči, naravnost zločinsko? Izgovor, da znajo otroci slovenski že od doma, je neumen ali zloben. Prav je imel neki mož, ki je rekel: „Če znajo naši otroci slovenski že od doma, potem znajo nemški nemščino. Če tedaj Slovencem ni treba učenja v slovensčini, potem Nemcem ni treba učenja v nemščini. Saj nemški otroci vendar dozdej niso lajali.“

Razstava. Prihodnjo nedeljo, dne 21. septembra, se vrši ob 11. uri v stolnem župnišču v Mariboru slovesna otvoritev paramentne razstave. Razstava traja do četrтка. Vsi dobrotniki in pospeševalci družbe „Vednega češčenja“ so prisrčno vabljeni!

S. D. Z. opozarja naše dijaštvo, da je izšel Koledarček katoliško-narodnega dijaštva in se prodaja v Katoliški bukvarni ter prodajalnici katoliškotiskovnega društva (H. Ničman) v Ljubljani. Naj ne bo prav nobenega našega dijaka, ki bi ne imel tega koledarja.

Stavka tramvajskih uslužbencev v Zagrebu. V Zagrebu stavkajo tramvajski uslužbenci. Policijsko ravnanje je razglasilo, da se bo smatralo vsako poškodovanje tramvajske proge za hudodelstvo javnega nasilstva in istotako se bo smatralo vsako zbiranje stavkujočih za podpihovanje k upor. Ravnanje tramvajev je sprejelo v službo več novih uslužbencev, ki bi naj nadomestovali stavkujoče. Vse tramvajske proge in poslopja stražijo pomnoženi oddelki policije.

Tečaj za policijske pse. Na Dobrni, in sicer v Novem gradu, Schloß Neuhaus, se vrši večtedenski tečaj za policijske pse. Vodi ga gospod nadporočnik Kurzmann. Šest policijskih psov, večinoma Dobermann-pinscherji, se dresira v vojaške namene. Zaradi tega tečaja se je začasno tudi moštvo žandarmerijske postaje z večšakirožniki pomnožilo.

Nov rekord v zrakovplovstvu. Znani francoski aviatik Gouillaux je vstvaril nov rekord v zrakovplovstvu. V 50 minutah je preletel 190 km, to odgovarja 230 km v eni uri.

Nazadovanje pivopitja na Češkem. Upravna komisija se je glede na dohodek iz novih davkov zelo vračunala. Davka na pivo (4 K za en hektoliter) se je vplačalo do dne 6. avgusta še le 4000 kron. Uradni krogi so konsternirani, ker je konsum piva

na Češkem v znak protesta proti absolutizmu padel za 40%.

Proces proti Dojčiču. Procesni spisi v aferi Dojčič, ki je pred katedralo v Zagrebu streljal na barona Skerleca in ga ranil, so že oddani državnemu pravdnstvu, ki toži Dojčiča zaradi poizkusa zahrbtnega umora, žaljenja veličanstva in kalitve javnega miru. Glavna razprava bo še koncem tega meseca.

Štajersko.

Maribor. Ena najslabjših in najnepraktičnejših naprav pri novem mostu so tisti globoki, obokani stebri, v katerih vise luči. Prvič ne pride vsled teh stebrov luč prav nič do veljave in je na mostu veliko pretemno, drugič nudijo ti, nekakim znamenjem podobni stebri raznim umazanim elementom prevablivo zatočišče, da bi tam ne pustili sledov svojih — čednih in smrdečih navad. Most nudi prav udobno izprehajališče, toda vsled neprijetnih duhov iz Bergove tovarne in vsled grdih človeških spominov ob stebrih to izprehajališče ni nič posebno gostijozno. Merodajne oblasti, posezite tukaj črtes in napravite red! Na most več luči in več pozornosti na snago! Razne smrdokavre se naj pa občutno kaznuje.

Maribor. (Jesensko porotno zasedanje.) Za tokratno jesensko porotno zasedanje, ki se prične dne 22. t. m., so določeni sledeči slučajji: dne 22. t. m. Jožef Preložnik, težka telesna poškodba; predsednik dvorni svetnik Perko. Dne 23. t. m. Franc Paulič, posilstvo; Marija Pelko, detomor; predsednik v sbeh slučajih deželnosodni svetnik Kokol. Dne 24. t. m. Avgust, Franc in Julijana Razborčan, razna spolna hudodelstva; predsednik višjesodni svetnik dr. Fraidl.

Maribor. Opozarjamo, da bodo vstopnice za nedeljski koncert pri Ruški koči prodajale cenjene in poštvalne gospodične pri p. t. rodoljubih po zasebnih hišah.

Ruše. V nedeljo, dne 21. t. m., prirede vojaški novinci v prostorih gospoda Novaka veselico. Spored je zelo mnogovrsten in bo obilo zabave. Svira ruška narodna godba. Začetek ob 4. uri popoldne, vstopnina 40 vin. Predpoldne ob 9. uri imajo vojaški novinci skupno sv. mašo.

Ormož. V ormoško-ljutomerskih gorica se je nadejati kljub letošnjemu mrazu še precej dobre trgatve, osobito, ako bo vreme ta mesec ostalo še lepo in solčno. Ljudje imajo še zmiraj precej lanskega vina v kletih, katerega ne morejo prodati. — Letina na polju se še precej dobro kaže. Kmetje trdijo, da je krompirja letos mnogo več, kot drugega leta. Samo radi dolgega deževja je nekoliko nagnit.

Konjice. „Sveta vojska.“ Nekoliko zanimanja je pa le vzbudil gospod Josip Stabej v Konjicah za „Sveto vojsko.“ Pri protialkoholnem sestanku dne 8. septembra je nabral za „Sveto vojsko“ 4 K. Sedaj še pa drugi na noge in na delo za „Sveto vojsko“, ki mora rasti, cveteti in lep sad obroditi. Živela abstinenca!

Sv. Anton v Slov. gorica. Ni mogoče popisati slavlja, s katerim smo sprejeli dne 13. septembra nove zvonove in jim določili novo domovino na visokem, da, najvišjem griču Slovenskih goric. — Zvonar Grassmayer iz Wiltena pri Inomostu na Tirolskem, ki je prevzel naloge, preskrbeti cerkev sv. Antona s peterimi novimi zvonovi, je svojo nalogo imenitno rešil, vse je občudovalo njegovo ravnanje pri vlačanju zvonov v stolp, vse hvalilo njegovo res krasno delo; in ta zvonar se je izrazil, da je bil že pri mnogoterih takih slavnostih zraven, a kaj tako lepega in slovesnega še ni videl. Velečastitemu gospodu župniku gre vsa hvala za trud in požrtvovalnost; marsikaj bridkega mu je bilo prestat zavoljo zvonov. Da mu pa skažejo farani svojo hvaležnost, mu odkrijejo svoja vidana srea, so ga vse občine imenovala za svojega častnega občana ter na predvečer ob zvokih godcev in pevcev izročile prekrasno diplomo, ki jo je preskrbela tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Dobrna. Na praznik povišanja sv. križa smo obhajali pri nas Konstantinovo slavnost. Dekleta so cerkev posebno oltar sv. križa, kaj okusno ovenčala po krasnem dunajskem vzoru ob priliki evharističnega shoda. Procesija z vsemi zastavami, na čelu krasno ovenčani križ, je pričala o globoko-verskem navdušenju dobrnske župnije. Slavnostna pridiga gospoda župnika nas je vnemala, da neustrašeno svojo vero v Križanega kažemo povsod v javnem življenju, da se prostosti sv. cerkve poslužujemo v obilni meri. Sledila je slovesna sv. maša ob asistenci in češčenje sv. križa. Povišujemo sv. križ, da bo nam isti ne le sodnik, ampak tudi zveličanje!

Mala Nedelja. Pri nas ne pridemo vun iz strahu, najbolj pred požigom. Zadnja leta so požari na dnevnem redu. Večkrat so pogorela poslopja, ki so si jih bili posestniki dali malo prej visoko zavarovati, vmes pa — menda zavoljo lepšega — tudi včasih kakšna nezavarovana hiša. Tako je zadnji čas dvakrat pogorela neka posestnica v Moravcih, ki ni bila zavarovana; pa to še ni bilo dovolj: zdaj ji je še zločinska roka porezala trsje in mlado drevje, tako da lahko vsakomur solze pridejo, če vidi tako pokončanje. O takih zverinskih zločinah dozdej po naših krajih skoro niti slišati ni bilo. Upamo, da zločinec ali zločinci pridejo vendar kmalu v roke pra-

vici in vsi si bomo oddahnili od neprestanega strahu in groze pred neznanimi, a peklenko-zlobnimi sovražniki.

Frankolovo. Mladeniška zveza tukajšnjega katoliškega kmetijskega izobraževalnega društva priredi v nedeljo, dne 21. t. m., popoldne po večernih veselico z govorom, petjem in gledališkima igrama „Junaki“ in „Pravica se je izkazala.“ Vsi prijatelji naše mladine se najljubneje vabijo k obilni udeležbi!

Cadram. Na dan Marijinega imena je bila naša cerkev prvič električno razsvetljena. Nova naša cerkev je po neprestanem prizadevanju monsignora in župnika J. Bezenška ena najlepših spomenikov cerkvene umetnosti v lavantinski škofiji. Sedaj je dobila zadnjo izpopolnitev z električno razsvetljavo, ki je izvršena po načrtih profesorja dr. J. Somreka v Mariboru. V veliki dekaniji še nima do sedaj nobena cerkev take razsvetljave. Pomenljiva je za vernike, ker bodo pri rani službi božji vedno lahko rabili molitvenike. V umetniškem oziru pa je edino s tako lučjo mogoče varovati umetniško izvršeno slikarstvo prvotnih lepih, živih barvah. Zakaj po vsaki drugi razsvetljavi, kakor je plinova ali petrolejeva, se slike in razne podobe več ali manj zakadijo in otemniijo. Zato smo vsi verniki veseli znamenitega napredka v naši novi cerkvi.

Sv. Peter v Savinjski dolini. Mesto venca na grob pokojnemu gospodu deželnemu odborniku Robiču se je dne 13. t. m. v tukajšnji župnijski cerkvi po naročilu gospoda župana in deželnega poslanca Al. Terglava darovala sv. maša za dušni pokoj nezabnemu tovarišu v dež. zboru. — Blag nam spomin.

Turiška vas pri Slovenjgradu. Pred Šotl-Spobijanovo gostilno se je pod milim nebom vršila v nedeljo, dne 14. t. m., velika Konstantinova slavnost. Za v lepem številu zbrane goste iz cele Mislinjske doline je bil pravi narodni praznik tukaj, kjer sta si prijazno v roke segla hribovec in dolan, kmet in pa gospod. Počastil nas je celo naš premili in veleučeni rojak gospod nadsvetnik Rogina v družbi velečislane rodbine F. Kac. Pevci, slavnostni govornik in igralci so nas nad dve uri dolgo zamislili v starodavne faze groznega preganjanja kristjanov in njih končne zmage pod cesarjem Konstantinom — v znamenju križa. Gospod profesor Vreže je v jasnih in navdušenih besedah razkril pomen te slavnosti, očrtal zgodovino zmagoslavne svetega križa (do sedaj ter bodril in prosil, naj nikdar ne omahujemo v ljubezni do svete vere in do besede materine. Igralci pa, ki so nastopali v krasnih, lesketajočih rimskih opravih, so v precej dolgi in težki igri „V tem znamenju boš zmagal“ tako samozavestno in lepo nastopali, da so jih gledalci navdušeno hvalili. Obljubili so nam, da nastopijo zopet na istem mestu prihodnjo nedeljo, dne 21. septembra, ob pol štirih popoldne. Pridite gledat in poslušat, pa prinesite tudi obilno darov za pokritje nemalih stroškov za tako dragoceeno opravilo!

Šmartin pri Slovenjgradu. Gledališka igra: „V tem znamenju boš zmagal“ se je, kakor poročamo že v krogem dopisu, izvrstno obnesla. Vsi igralci so izvršili svoje vloge nad vse pričakovanje prav dobro. Izborna so svojo vlogo rešili: oba cesarja, cesarica Helena, Timotej, Liberat in kristjan starček Remigij. Da se je cela prireditev obnesla tako dobro, se je nam zahvaliti slavnemu Dramatičnemu društvu v Mariboru, ki nam je posodilo starorimsko obleko, častitemu gospodu ravnatelju J. Židanšku, ki je blagohotno posredoval, in častitemu gospodu profesorju Ivanu Vreže za slavnostni govor, v kojem nam je zgodovinsko pojasnil pomen igre: „V tem znamenju boš zmagal.“

Brežice. Muzikaličen tat se je moral klatiti prvi teden tega meseca po Posavju, ker je veliko muzikalij zmanjkalo na cerkvenem koru mestnožupnijske cerkve v Brežicah in na Krškem. V Brežicah je iztrgal ovitke, na katerih so bila imena ali štamplile lastnikov ter jih pustil ležati.

Brežice. Velik mladeniški shod za Posavje se vrši dne 21. t. m. tako-le: ob 10. uri bo v mestnožupnijski cerkvi pridiga in sv. maša, ob pol 12. uri pa se začne v Narodnem domu mladeniško zborovanje. Popoldne po večernih vprizori breško izobraževalno društvo igro: „Tri sestre.“ Vsi prijatelji mladine naj marljivo agitirajo še zadnje dni za ta velik shod!

Frankolovo. Županstvo Frankolovo naznanja, da se bo živinski sejem, ki je bil doslej določen na dan 24. septembra, vršil za naprej vsako leto v jesen na kvaterno soboto. Prodajalci in kupei živine se vabijo, da pridejo na ta sejem v prav obilnem številu.

Kolera.

Ogrsko notranje ministrstvo javlja v provinci devet novih slučajev kolere. V Sirmiji v Slavoniji se kolera vedno bolj razširja. Od dne 15. na dne 16. t. m. je zaznamovani zopet 15 novih slučajev kolere, od katerih so 4 umrli. Na Hrvaškem in v Slavoniji je bilo do sedaj za vsem 191 slučajev kolere naznanjenih. Od teh je kruti morilki podleglo že 56 oseb.

V Nišu na Srbskem se kolera grozno razširja. V zadnjih petih dneh se je prigodilo nad 80 novih slučajev.

Listnica uredništva.

Hajdina: Priobčimo v petkovi številki. —

Odda se služba cerkovnika in organista

pri sv. Roku na Selah pri
Slovenjgradu z 1. okt. t. l.
Prednost imajo obrtniki.

Zahtevajte v go- stilnah list Straža!

Višjega štabnega zdravnika in
fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo
gluhoto, tečenje iz ušes, šumenje
po ušesih in naglušnost tudi ako
je že zastarano. Steklenica stane
4 K z navodilom o uporabi. Do-
biva se samo v lekarni
„Zur Sonne“, Graz
Jakominiplatz 14.

Pozor! Ker se nagiba sezona h koncu
opozarjam cenjeno občinstvo
na nečuvstvo nizke cene vseh **poletnih**
obuv, posebno sandal in platne-
nih čevljev. — Naj nihče ne zamudi ugodnj-
prilike. Naročila od zunaj se izvrše točno in pocen
ŠTEFAN STRAŠEK prva največja zaloga
obuv v Celju, Schmidgasse šte. 3.

Malisno šupo, suhe gobe,

jabolke namizne in za mošt, hruške, fižol,
oves, pšenico, ječmen, bučno, zrnje, ko-
ruzno slamo od storžev,

smrekove storže, vinski kamen,

želod, krompir, sploh vse deželne pridelke
kakor tudi petroljevske in oljate sode,
ter močnate, solne in otrobne vreče kupi
vsako množino, maslo itd.

**Veletrgovina s špecerijo
in z deželnimi pridelki**

Anton Kolenc Celje
Graška ulica št. 22.

Prevzetje

lekarne „Pri zamorcu“

Maribor, Glavni trg šte. 3.

Naznanjam slav. občinstvu, da sem prevzel lekarno
g. E. Taboraky-a, ter isto s svežimi lekarniškimi potreb-
ščinami, s tu- in inozemskimi specialitetami bogato založil.

Prosi in se priporoča za mnogobrojni obisk

Dragotin Raymann, lastnik lekarne
„Pri zamorcu“ Maribor - Glavni trg šte. 3.

Važen oglas „Slovenske Straže“! Čitajte!

V današnjih težavnih razmerah zamorete obogateti le s srečko!

Turška srečka

je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka,
ker ima šest žrebanj vsako leto,
ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000,
200.000, 200.000, 200.000 zlatih frankov.
ker vsake srečka mora zadeti najmanj 400 frankov.
ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici,
ker igra še dolgo vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnine trajno
igralno pravico brez vsakega nadaljnega vplačevanja,
ker znaša mesečni obrok samo 4 krone 75 vinarjev, in
ker zadobi kupec še po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico.
Prihodnje žrebanje se vrši dne 1. oktobra 1913!

Ena turška srečka in ena srečka italijanskega rudečega križa
z 10 žrebanji vsako leto, na mesečne obroke po samo 6 kron.

Pojasnili daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ gospod
Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Sprejmejo se marljivi setrudniki pod ugodnimi pogoji.

Somišljeniki — zahtevajte v gostil-
nah in trgovinah list „Straža“.

Opekarna

in Meliskem dvoru

Maribor

(Mellinghof)

priporoča svojo na roko izdelano

**opeko za zidavo in dobro
žgano strešno opeko**

izvrstne kakovosti po zelo nizki ceni.

Julij Glaser, mestni stavbenik Maribor

Roseggergasse 16—18. Telefon 31/VI.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čedalimi obrobki, sprejema vsa v tiskar-
sko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za viš. župniške urade: spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom,
uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne občinske, šolske in
druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potr-
dila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, ce-
nike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake z črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice,
zadruga in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računske
zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krčmarje in prireditelje veselice: jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice tombole itd.,
plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice,
parte in žalostinke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude družtev in častne občane v
različnih okraških in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

00000 Vsa naročila se izvršijo ceno in točno. 00000

Zakaj pač?

je „Pravi :zagrebški Franck:
tako priljubljen pri naših
gospodinjah?

Le zaradi svojih prednosti!
krepak okus,

zlatorujava barva,

nedosežna izdatnost.

Tovarniška znamka:

Kavin mlinček.

sl em 151/25.643

Cementna dela

kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita,
mejnike, sohe za plote, cevi za kanale in druga
dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor

zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materiala
Fabriksgasse 17 (blizu frančišk. cerkve). Telefon št. 188.

IVAN TEMERL

stavbeni in strojni ključavničar, Maribor,
Brunngasse 6, tik hotela „Mohr“,

prevzame montiranja vsake vrste, ter popravila parnih stro-
jev, parnih napeljav, sesalnih napeljav, brizgaln vsake vrste,
trgareka dela iz železa in kovine. 97 Točna posrežba.

Franjo Duchek

svečar in medicar v Mariboru

Viktringhof ulica

priporoča veleč. duhovščini in slav. občinstvu svojo
bogato zalogo vsakovrstnih sveč, kot voščenic,
namiznih in mili sveč ter voščenk.

Postrežba točna!

Nizke cene!

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju. v lastni hiši

obrestuje hranilne
vloge po

5%

(Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta šte. 9

prvo nadstropje

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje posojilnica sama.